

XXI Premi Solidaritat 2007 (Palau del Parlament, 19 de febrer de 2008)

El president

Bona tarda.

Siguin benvingudes i benvinguts al Parlament de Catalunya.

El ésser humà té dignitat perquè no té preu. El ésser humà té dignitat perquè és un fi en ell mateix i no tan sols un mitjà per als fins d'altres persones. La dignitat li ve donada, a ésser humà, per la seva condició d'agent lliure. Atès que tot individu és mereixedor de la mateixa dignitat, aquesta s'ha d'entendre avui com un dret i, alhora, com una obligació: el dret de veure reconeguda la llibertat i l'obligació d'exercir la llibertat responsablement i sense menyspreu de la llibertat dels altres.

Els acabo de llegir un fragment del projecte de Carta de drets humans emergents, que va impulsar l'Institut de Drets Humans a l'entorn del debat sobre la vigència i l'actualitat de la Declaració universal dels drets de l'home ja fa uns anys. Aquell diàleg va significar l'inici d'un procés participatiu de la societat catalana, que s'ha perllongat en el temps, destinat a fortificar els valors de la llibertat, la dignitat, la igualtat, el pluralisme, la solidaritat...

El Premi Solidaritat, atorgat per l'Institut de Drets Humans, sempre capdavanter en la defensa dels drets fonamentals de Catalunya, remarca enguany, i evidentment no per casualitat, un d'aquests valors universals: la lluita per la dignitat humana, pel compromís de vida plena i igualitària, i pels drets humans de les persones més desfavorides.

Em permetran que els expressi la meva satisfacció perquè el Parlament, un any més, sigui l'escenari de l'acte d'entrega del Premi Solidaritat, de l'Institut de Drets Humans, en l'edició del 2007. Els valors de l'Institut són els valors d'aquesta cambra.

Té la paraula, en primer lloc, el senyor Jaume Saura, president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

El Sr. Jaume Saura (president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya)

Gràcies.

Molt honorable president, senyora consellera, digníssimes autoritats, amigues i amics, el lliurament, cada any, del Premi Solidaritat oi són més de vint jaó ens dóna l'oportunitat, a l'Institut de Drets Humans de Catalunya, de guardonar una persona o una entitat que s'hagi destacat en la defensa dels drets humans a casa nostra, i també de fer un reconeixement a persones que, en el món dels mitjans de comunicació, hagin contribuït també a promoure la defensa dels drets humans.

Però aquest acte al Parlament de Catalunya óa banda d'això, que és molt importantó ens dóna l'oportunitat de plantejar o fer una reflexió sobre quins són els reptes o l'estat de la qüestió, en termes de protecció/promoció dels drets humans, a Catalunya i al món. I a un li podria fer l'efecte que vivim en l'era dels drets humans, que els drets humans són omnipresents. I és cert, alguns de nosaltres els tenim garantits, en gaudim de forma quotidiana, sense pensar-hi gaire i moltes vegades sense consciència de les responsabilitats que comporten els drets que tenim.

En realitat, també sabem que la majoria de la gent, la majoria de la població a escala planetària no gaudeix d'aquests drets, no? Però fins i tot en aquests casos, sabent això, tampoc el patiment

d'aquestes persones ens és indiferent; i no ens és indiferent, entre altres qüestions, perquè, com deia, vivim en certa manera en una era, en un moment històric que els drets humans formen part del nostre patrimoni cultural.

Els posaré un exemple que em sembla il·lustratiu d'això darrer que deia. Un ciutadà o una ciutadana de Barcelona té fins a cinc instàncies a què referir-se per a la protecció dels seus drets; en funció de l'Administració o del context en què es puguin vulnerar, pot recórrer a diferents instàncies. La seva ciutat, Barcelona, igual que altres ciutats i pobles de Catalunya, ha signat la Carta europea de salvaguarda dels drets humans de la ciutat, i, a més, té una síndica de greuges; la seva nació, Catalunya, té un estatut d'autonomia amb un títol primer amb drets i amb principis rectors; el seu Estat, el Regne d'Espanya, té també una constitució amb un títol primer i un tribunal constitucional amb un recurs d'empara; a Europa tenim com a mínim el Conveni europeu de drets humans i el Tribunal Europeu de Drets Humans, i, finalment, a escala mundial, tenim la Declaració universal de drets humans óde la qual, per cert, enguany celebrem el seixantè aniversarió i tenim una sèrie de tractats internacionals, de què Espanya és part.

Òbviament aquest grau de sobreprotecció no és universal. Hi ha molts països que no han signat aquests tractats o que no tenen la legislació que haurien de tenir en termes de protecció dels drets. Però, tot i així, a un li podria semblar que, com a mínim sobre el paper, el problema dels drets humans està resolt. I no és així ói no és aixíó, i des de l'Institut creiem que hem de continuar lluitant pels drets humans i continuar promovent la defensa dels drets humans, com a mínim per dues raons. En primer lloc, perquè les necessitats de les societats contemporànies no són les mateixes que les de fa quaranta, seixanta anys; és a dir, les societats que varen veure néixer el concepte i contingut dels drets humans óla Declaració universal, la Constitució espanyola, per dir dos textosó han canviat. I sense negar la vigència i la necessitat d'aquests textos, de la Declaració universal, dels tractats, dels pactes del 66, de la Constitució, hem de respondre en termes de drets ótambé, en altres termesó als reptes que ens planteja la societat del segle XXI.

Ho deia ara el president en la referència a la Carta de drets humans emergents: els reptes de la immigració i la pluriculturalitat, els reptes de les noves tecnologies, els reptes del desafiament ecològic o, senzillament, la defensa de col·lectius que fins ara eren marginats, exclosos o senzillament invisibles. I això no ho dic jo. Bé, ho dic jo, però això no tan sols ho dic jo; això ho diuen o ho demostren les Nacions Unides quan fa només un any i mig van adoptar una convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat; o quan fa només sis mesos van adoptar una declaració sobre els drets dels pobles indígenes; o ho diu Catalunya a l'Estatut quan al títol primer reconeix, entre altres trets emergents, el dret de viure amb dignitat el procés de la pròpia mort, el dret humà a la protecció de les dades personals, el dret a la memòria històrica ó el dret a la veritat i la justícia en termes de memòria històricaó, el dret a un medi equilibrat óal medi ambient, per tant. Per tant, els drets humans emergents són una necessitat i hi ha una resposta en aquests termes. Això, en primer lloc.

I, en segon lloc, perquè, malauradament ója ho he dit abansó, el grau de satisfacció dels drets humans no és el que hauria de ser. Les vulneracions de drets humans són encara massa grans, i això és cert i és conegut pel que fa a règims autoritaris, règims més o menys llunyans. I, en la mesura de les nostres possibilitats, la societat civil transnacional, nosaltres, en les instàncies que podem, lluitem contra això. Però això, en certa manera, ho donem per descomptat; sabem com és el món.

El que, des del meu punt de vista, pot fer frustrant el debat dels drets humans és quan veiem, en països democràtics, en països avançats, en països amb mitjans jurisdiccionals aparentment eficaços, que els drets humans no arriben a tothom, no perquè la llei negui aquests drets o els

exclogui, sinó perquè, com a qüestió de fet, com a qüestió material, els drets humans no arriben a tothom.

I és des d'aquesta perspectiva que, per l'Institut de Drets Humans de Catalunya, és un motiu d'orgull, de satisfacció, poder avui guardonar els nostres premiats de l'any 2007. Des de perspectives diferents, amb instruments diferents i des de sensibilitats segurament diferents, els nostres guardonats d'enguany han fet això, precisament, han portat els drets humans sobre el terreny, els drets humans de proximitat. I, per tant, un any més volia agrair al Parlament de Catalunya i al seu president l'hospitalitat que ens demostra cada any en permetre'ns fer aquest acte aquí, i molt sincerament i molt especialment, felicitar el pare Manel i la Mercè Conesa per aquest premi.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Saura.

Donem la paraula seguidament al senyor David Bondia, director de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, que farà la glossa del guardonat i de la destinatària de la menció especial Mitjans de Comunicació.

El Sr. David Bondia (director de l'Institut de Drets Humans de Catalunya)

Molt honorable president del Parlament de Catalunya, senyora consellera, digníssimes autoritats, amics i amigues, Manuel Pousa, capellà diocesà, conegut popularment per pare Manel, fa més de tres dècades que treballa amb les famílies i els infants més necessitats del Verdum i les Roquetes, al districte de Nou Barris.

Des de l'any 2004 presideix la fundació que porta el seu nom i que serveix per canalitzar les accions solidàries d'aquest activista incansable. Aquesta fundació té per finalitat oferir suport a entitats, col·lectius o individus que facin accions socials per millorar les condicions de vida dels sectors més exclosos de la nostra societat. En aquesta mateixa línia, alguns dels objectius principals són estimular i potenciar l'estructuració i el desenvolupament de la persona, i afavorir la socialització dels infants i joves per mitjà de l'adquisició d'aprenentatges bàsics. Amb aquests projectes socials realitzen una tasca preventiva per evitar el deteriorament de situacions de risc social i de marginació.

L'eix principal que uneix gran part de les seves accions és la prevenció de la dessocialització. Aquesta prevenció es fa especialment important en aquelles etapes de la vida de les persones on més possibilitats hi ha d'adquirir conductes de risc, sigui la infància, l'adolescència o la joventut. Dins dels seus eixos d'actuació no tan sols tenen en compte la prevenció, sinó que fan palesa la importància de la reinserció dels col·lectius que, d'una manera o altra, ja estan exclosos de la societat. Com ell mateix afirma, els marginats i els delinqüents són una expressió més de la nostra societat, així que és absurd traçar fronteres entre bons i dolents, entre ells i nosaltres.

La dignificació de les situacions de vida d'aquestes persones i l'establiment de relacions personals i d'acompanyament respectuos dels seus processos vitals són elements comuns de totes les accions que desenvolupen les entitats a què la Fundació Pare Manel vol donar suport. En altres paraules, el pare Manel és l'impulsor d'una acció solidària que, a través de l'esplai Grup Muntanyès i la Fundació Pare Manel, s'estén a centenars de criatures i famílies, a desenes de presos i dels seus entorns immediats.

El jurat del Premi Solidaritat ha volgut reconèixer, en la trajectòria del pare Manel, el seu compromís social i la lluita pels drets humans dels més desvalguts, el seu activisme i l'acció solidària per facilitar la integració dels col·lectius més marginats de la societat barcelonina, en especial dels presos.

És per tot això que l'Institut de Drets Humans de Catalunya va decidir atorgar el vint-i-unè Premi Solidaritat al pare Manel.

Lliura el Premi Solidaritat el molt honorable senyor Ernest Benach, president del Parlament de Catalunya.

El Sr. Manuel Pousa

Va, que haig de parlar. Pareu ja d'aplaudir. Gràcies.

Bé, m'heu de disculpar el protocol, perquè vaig suspendre dues assignatures, jo, a la meua carrera eclesiàstica: la litúrgia i el protocol. Per tant, no sé com es fa això de parlar aquí. Però sí que estic, naturalment, content i vull conscientment manifestar el meu reconeixement i la meua alegria, perquè, a veure, no és cap òfarolò óho deia a en Davidó, però aquí no hi cabrien tots els meus fans i els meus amics. I em van demanar que portés una mica de claca i, llavors, al final, mira, heu vingut vosaltres, que us ho agraeixo molt, perquè em sap greu disposar del temps de la gent.

Un de vosaltres em deia, doncs: òManel, que això és un premi que ens donen a totsò. Ell ho deia per calmar-me una mica i asserenar la meua prepotència, però em penso que va encertar la paraula, i no és modèstia ni immodèstia. Penso que darrere d'un nom, doncs, hi ha una realitat. Jo, que no crec en els miracles, sobretot si aquests miracles són concebuts com un privilegi de les divinitats cap als d'un color o d'un costat, el que sí que us puc transmetre és que la nostra història és un miracle de la naturalesa, és a dir, un conjunt de factors que som persones.

I estic content, i vull manifestar la meua satisfacció al mateix temps que la meua ignorància, perquè no sabia de l'existència de l'Institut de Drets Humans de Catalunya. I això també fa pensar en tanta gent que fa feina, que és el que importa, que fem feina, no? Perquè, de què serveix dir a la gent que té dret a menjar, que té dret a l'habitatge, que té dret al treball, que té dret al credo, que té dret al sexe, si després a la realitat no es dona?

Jo penso que aquest premi és, per mi i per nosaltres... Parlo de nosaltres, no perquè tingui aspiracions episcopals, sinó perquè som multitud; com aquell dimoni que Jesús li va dir: òóVa, surt d'aquí, d'aquest pobre home.ö Diu: òóCom et dius?ö òóSomos legión.ö Doncs nosaltres som *legión*. I és un factor, com us deia, d'aquest miracle, que a totes les històries que muntem, doncs, tinc molt suport, perquè és una història que ha nascut com la vida, a poc a poc.

I sobretot també voldria fer palès el meu sentiment óque els ho deia ara a ellsó que per nosaltres, per mi, ser aquí és significatiu; és significatiu ser al Parlament. A mi me'd feien dibuixar a les èpoques d'universitat, des de fora, però avui és una joia que m'allibera. Jo no sóc gaire aficionat ni tendencios, no em mouen els espais sagrats, no crec que cap divinitat pugui posar-se en una casa, i menys quan aquesta casa està plena de poder, i d'or, i de plata... Doncs, penso que val la pena entendre que creiem en la democràcia; per això estic content. A part del òfarolò de dir que tinc molts amics óque no és un òfarolò, és una sortó, penso que hem d'estar contents, no perquè siguem bons o siguem els millors i ens donin premis, sinó perquè creiem en l'home, perquè, malgrat la força del mal, tenim una esperança en el fill de l'home, en l'home, i el que podem fer cadascú, on ens empenyi el vent, doncs segur que és infinitament superior i més durador que tot el mal que per desgràcia contemplem i que hi feies referència ara tu.

Doncs, el premi em serveix; és això, és una autocrítica, és entendre que som portadors d'una causa, que, per nosaltres, els protagonistes són la gent que pateix, la gent, els xavals, la gent que està tancada, etcètera, i que segurament des de la nostra prepotència, doncs, els judiquem des de massa distància.

Què és l'educació? Nosaltres tenim el gran perill de caure en el que critiquem del sistema, no? Tenim el perill de creure'ns que l'educació, com un contempla, es redueix a un control. Com podem parlar de violència d'infants sense preguntar-nos com pot arribar un infant a ser violent? Per què l'hem deixat que sigui violent? És a dir, tot és des de la nostra posició, mai tenint en compte per què aquella persona, aquell nano ha caigut en aquest daixò.

I estic content perquè creiem. I creure no és dir amén a uns principis, sinó comprometre's. I com també cantava un parlamentari que a mi em va moure molt óLabordeta, no?ó, va dir: óTal vez esa hermosa mañana ni tu ni yo ni el otro la podremos ver, pero habrá que forzarla para que pueda seró.

Bé, perdoneu el sermonet, però jo a les meves misses no tinc tanta gent (*rialles*) i avui he aprofitat l'ocasió.

(*Forts aplaudiments.*)

Acabo. Només volia dir una cosa que tinc aquí, que m'ha ajudat molt i m'ha alegrat molt, que és la presència de gent jove. Molta gent són els fills dels meus amics i han vingut per aquesta estima, però és una mica com dient: óConfiem en vosaltresó. Com molt bé podria dir el meu amic Flavià: óPitjor que nosaltres no ho podreu feró. Doncs, confieu que és possible millorar el món. Creiem que al món és possible un altre món. I, per això, no canviarem el curs de la història però estem amb la història de l'ésser humà.

Gràcies per tot.

El Sr. David Bondia

La Mercè Conesa exerceix de periodista des de l'any 1974. La seva tasca s'ha desenvolupat en diferents mitjans de comunicació. Ha estat corresponental de *La Vanguardia* a l'Hospitalet, redactora de tribunsals de l'Avui i redactora a *El Periódico* des del 1982.

Com a redactora de tribunsals es va interessar per les víctimes i les realitats socials que envolten els delinqüents; va visitar sovint les diferents presons catalanes, i s'hi va moure amb total llibertat. Aquesta experiència li va servir per confirmar que el gran problema de les presons es troba a fora i no a dins. Això és degut al fet que el 95 per cent dels interns són malalts, que haurien de ser tractats com a tals, o persones mancades de recursos econòmics i culturals, i especialment castigades per l'entorn social.

Després va començar a interessar-se professionalment pels col·lectius que en deien ómarginatsó i que ara en diuen óexclusosó: expresos, gent que viu al carrer, pobres de solemnitat, vells massa sols, discapacitats sense lloc a la societat del triomf, dones marginades, joves sense espai ni veu, immigrants desorientats, drogoaddictes, homosexuals en lluita constant pels seus drets. El seu interès especial per aquests col·lectius ha fet que hagi tingut un contacte molt estret amb les organegés que se n'ocupen. La seva lluita i militància s'ha anat expandint a altres temes: deute extern dels estats pobres, óno a la guerraó i protecció del medi ambient, entre altres.

És per aquest motiu que l'Institut de Drets Humans de Catalunya va decidir atorgar la menció especial Mitjans de Comunicació, que reconeix els treballs periodístics en l'àmbit dels drets humans, a Mercè Conesa pel seu treball els darrers trenta anys, amb què ha donat a conèixer la situació dels col·lectius més vulnerables i la tasca solidària que fan moltes entitats a Catalunya.

Lliura la menció especial Mitjans de Comunicació el molt honorable senyor Ernest Benach, president del Parlament de Catalunya.

La Sra. Mercè Conesa

Gràcies a tothom.

Bé, després del discurs del pare Manel, que jo crec que és insuperable, difícilment us puc dir res que pugui tenir gaire interès. Però, bé, ho intentaré, perquè, si més no, sí que tinc un vessant una mica diferent de les coses. Jo no sóc religiosa, d'una banda, més aviat sóc agnòstica óno, segur que sóc agnòstica. I, d'altra banda, sóc periodista, la qual cosa a vegades dóna una visió una mica peculiar de les coses.

Bé, jo, en tot cas, volia dir que moltes gràcies a l'Institut de Drets Humans, per aquest reconeixement, que em sembla que senzillament el que fa és ser molt benvolent amb la meva feina, perquè jo m'he limitat, al llarg d'aquests anys, a fer la meva feina, senzillament.

En segon lloc, volia dir que, bé, a mi em fa molta il·lusió rebre aquest reconeixement en aquesta seu parlamentària. Per mi, qualsevol ciutadà que pugui veure reconeguda la seva tasca professional a la cambra que és de tots els ciutadans realment és un honor molt apreciable.

En tercer lloc, volia felicitar el pare Manel, a qui ja coneixia i conec, perquè realment crec que se'el mereix, el premi. I senzillament li volia dir que tant de bo hi haguessin molts més homes com ell.

Bé, com que ja han fet una mica un resum de la meva vida, jo encara el faré més sintètic. Fa ó exactament no me'n recordo trentatres anys que treballa, dels quals vint-i-cinc més o menys m'he ocupat de col·lectius, diguem-ne, vulnerables. Aquesta és la meva història professional i aquí s'acaba. Però en aquest temps he pogut veure algunes coses que m'agradaria compartir amb vostès, que possiblement vostès també les deuen haver detectat.

En primer lloc, volia dir que les associacions i les organitzacions en general, i també persones molt peculiars, com pot ser el cas del pare Manel, gent que té un gran esperit de feina, diguem-ne, són impagables; els necessitem tots, les entitats, tota la gent que realment fa una tasca perquè la veu dels que menys veu tenen pugui arribar. Per tant, les meves felicitacions per això.

En segon lloc, volia dir que, com a periodista, considero que els periodistes, en general, som uns professionals privilegiats. I dic "privilegiats" perquè tenim l'oportunitat de poder viure de prop moltes biografies i lluites personals, podem viure històries de superació o de fracàs, les podem escoltar. Jo penso que com a professionals tenim el dret, aquestes històries, de transmetre-les al conjunt de la població.

En tercer lloc, com que els drets humans són el que avui ens ha portat aquí, voldria fer referència a una qüestió, i és que ója ho ha apuntat en Jaume Saura abans, però ho voldria concretar una mica més ó podem parlar de drets humans a Guantánamo, al Senegal o a Haití i dir: "Allà flaquegen". Però jo no volia fer això, jo el que volia fer era intentar dir-los que, per un moment, cinc minutets, ens fixem una mica en els drets humans aquí i vegem on trontollen ó vostès segurament ho saben, però, bé, jo senzillament ho diré en veu alta, i a veure si hi podem fer alguna cosa entre tots.

Jo, senzillament, m'he limitat a rellegir-me per enèsima vegada la Declaració universal dels drets humans ó que en Saura també hi ha fet referència, de l'any 48, i els poso quatre exemples, perquè veurem entre tots plegats si estem complint els drets humans o no.

L'article 1 de la Declaració universal diu que tots els éssers humans neixen lliures, però resulta que a alguns els posem fronteres i traves burocràtiques perquè no es puguin moure amb aquesta llibertat.

En segon lloc, faré esment de l'article 4. I en realitat jo els parlaré bàsicament d'immigració, perquè penso que, en la immigració, és on espifiem més en matèria de drets humans o hi han altres àmbits també. Referit al mateix gran col·lectiu, l'article 4 de la Declaració recull que ningú no ha de ser sotmès a servituds o esclavisme. Vostès ja saben o segurament ho saben o que aquí hi ha dones immigrants que treballen vint-i-quatre hores el dia tancades en cases els sis dies de la setmana o la que té més sort, la que no treballa tots setó; i com a molt li paguen mil euros. Això és una entelèquia perquè normalment no passen mai dels sis-cents, set-cents; Càritas ho pot corroborar, no hi ha cap problema. És a dir que no sé si, en aquest país, en aquest moment tenim problemes de servitud, o gairebé d'esclavisme, perquè jo no trobo lògic que una persona estigui tancada vint-i-quatre hores el dia els sis o set dies de la setmana.

L'article 13 de l'esmentada Declaració diu que tota persona té dret a sortir i retornar al seu país. Vostès estan al corrent que molts dels immigrants que hi ha aquí mateix, a Catalunya, no poden ni tornar a casa seva quan se'ls ha mort la mare, perquè sempre falta un paper per poder fer aquest viatge sense cap malson. Això passa aquí ara o vostès ho saben; jo només ho dic en veu alta.

L'article 23 de la mateixa Declaració diu que tota persona té dret a unes condicions equitatives a la feina. Aquí o la majoria ho sabem o solem pagar uns deu euros l'hora a la senyora de fer feines que ens ve a casa. Vostès saben que hi han empreses de treball temporal, que abans es deien òprestamistesò, que estan pagant quatre i sis euros l'hora o la mateixa hora, eh?; la que uns paguem a deu, si ets immigrant te la poden pagar a quatre o a sisó, i moltes d'elles sense cotitzar.

Llavors, jo em pregunto per què no protesten aquestes dones? La pregunta seria per què no protesten, si realment estan aquí, en una societat de riquesa i, a més, en aquestes condicions tan lamentables? Doncs senzillament no protesten perquè es quedarien sense feina i amb una mà sobre l'altra; és així de senzill.

Però això no és tot. He parlat de dones; parlem ara d'homes. Saben quants immigrants contracta el sector de la construcció a quaranta euros la jornada? Els contracten per un dia i l'endemà potser els tornaran a contractar o potser no, depèn; tot dependrà de si es porten bé, no es porten bé, si se'ls han deixat la carcanada o no se'ls han deixat. Si han fet tot això, potser tornaran a anar de Badalona a Cunit, o de l'Hospitalet a Mataró, per tornar a guanyar quaranta euros per una jornada, sense cap continuïtat en la feina.

Per això els dic que crec que no podem oblidar els drets humans com una idea global de tot el món, però hauríem d'intentar fixar-nos en el que passa en aquest moment a pocs metres nostres. Parlar només de la immigració és una mena d'el·lipsi, eh? Hi han altres col·lectius que també passen per, diguem-ne, situacions molt vulnerables i en què no es respecten els seus drets humans o vostès ho saben. És el cas de les persones velles que viuen en soledat, el cas de malalts que no tenen família, el cas de discapacitats que no tenen accés a la majoria de serveis a què tenim accés la resta de la societat.

Per tot això, senzillament, si algun desig puc expressar, seria que tots, periodistes, en el meu cas oí aquí o hi ha algunsó, polítics o hi ha la màxima representació i ciutadans, en general, ens fixéssim una mica més en les coses properes, perquè segur que tenim més mà per poder-les canviar. Sense oblidar, per descomptat, les llunyanes, perquè també ens afecten molt més del que sembla.

I aquí, si m'ho permeten i ja per últim, m'agradaria fer un èmfasi. En els últims anys, a part de dedicar-me a aquests col·lectius, doncs, d'immigrants, de vells ó que pot semblar una mica carrincló i no ho és, perquè a vells hi arribarem tots, i tots ens trobarem amb les dificultats amb què es troben ara; arribarem tots a discapacitats i ens hi trobarem, a part d'això, diguem-ne, jo m'he dedicat ói algú li pot semblar que és una òtonteriaóó sobretot al medi ambient. Vostès diran: òQuè tenen a veure els col·lectius vulnerables amb els drets humans minvats i el medi ambient?ö Doncs, bé, jo penso, i així ho he intentat fer en la meua feina, que els drets de les persones no estaran del tot salvaguardats fins que sapiguem també salvaguardar els drets de la Terra, del nostre planeta. Si la gent no té aigua, no té menjar o acaba malalta per la contaminació, tindrà els seus drets molt minvats. I, en realitat, fixin-se que aquestes coses són les que ja passen a la majoria de països pobres; vull dir, només és qüestió de temps.

Per tant, igual com defensem la justícia social, la igualtat de tracte per a tothom, els drets humans, hem de defensar aferrissadament el dret a un consum auster de l'aigua, de l'energia i dels recursos en general, i rebutjar aquells que malmeten l'aire, la Terra i els mars.

Jo només diria que els drets humans crec que s'han d'ampliar; que és una meravellosa Declaració que val la pena que ens la rellegim, perquè a vegades la rellegeixes i t'adones que hi ha coses que, encara que les sabies, dius: òCoi, això que tots siguem lliures, pensem-ho el dia a dia, no?ö Però, a part d'això, penso ói no sé l'Institut què hi pot feró que s'haurien d'ampliar. Els drets humans han de ser també el dret a la Terra, el dret a un planeta que es conservi, perquè és l'única manera que podem seguir vivint.

Moltíssimes gràcies a tothom i bona nit; gràcies.

El Sr. David Bondia

Hem de destacar que aquest any l'obra d'art que s'ofereix al guanyador del Premi Solidaritat ha estat realitzada expressament per a aquest guardó i cedida generosament per Enrique Arau. Enrique Arau és un artista plàstic argentí de reconegut prestigi internacional. Ha realitzat moltes exposicions, individuals i col·lectives arreu del món. Les seves obres han estat adquirides per entitats de l'Argentina, Suïssa, Nicaragua, Espanya i el Brasil. És autor de diverses publicacions sobre temes relacionats amb l'art i va ser premiat a la Biennial de Florència de l'any 2003.

Li vàrem demanar que fes una obra d'art i que ens la donés, i ens va dir que no la donaria fins que no sabés qui era el guardonat. Un cop li vam comunicar qui era el guardonat ens va preguntar que li expliquéssim qui era. I, per tant, ha fet aquesta obra d'art expressament per a tu, pare Manel.

El que ens ha dit, ja que ell no pot ésser aquí en aquests moments amb nosaltres, és que expliquem què simbolitza aquesta obra d'art. L'ha titulada *Redibujando rostros*, i ens diu: òS'hi fa un rescat de parts dels rostres humans que durant molt de temps i en circumstàncies la societat ha contribuït a desdibuixar. Es tracta de la necessitat de tornar a dibuixar o donar color a l'home, que, marginat i exclòs, forma part de nosaltres mateixosö.

El president

Honorable consellera, senyores diputades, autoritats, senyor president de l'Institut de Drets humans de Catalunya, premiats, en primer lloc, demanar-los disculpes pel so; aquest és un problema etern d'aquesta sala, que jo crec que algun dia resoldrem. De vegades els edificis emblemàtics tenen aquests inconvenients. Tot i amb això, els asseguro que hi estem treballant i jo estic convençut que algun dia farem un acte en aquesta sala i se sentirà perfectament. En qualsevol cas, disculpes.

El 17 de desembre passat, el Parlament va organitzar la Jornada per la inclusió social i la lluita contra la pobresa. Aquesta Jornada era fruit de l'acord de tots els grups parlamentaris de la Comissió de Benestar i Immigració, i també de la voluntat expressa d'aquesta cambra d'obrir el debat parlamentari a tota la ciutadania. De fet, la idea és acollir i organitzar més debats on els protagonistes siguin els sectors i els col·lectius implicats en la construcció de la societat contemporània.

Al llarg d'aquella Jornada es van donar a conèixer algunes dades dels informes més recents sobre la pobresa a Catalunya. La més significativa: la pobresa s'intensifica, cada vegada hi ha més gent per sota del llindar de la pobresa; la pobresa a Catalunya avui afecta una cinquena part de la població o entre un 17 i un 19 per cent. Del milió de persones pobres que hi ha a Catalunya, entre 100 i 120.000 són nens i joves que es veuen condemnats a l'exclusió, entre altres, pels contractes temporals precaris, l'augment del preu de l'habitatge o el baix nivell educatiu.

Aquesta és la realitat. Per dura que sigui, la realitat ens diu que la nostra societat crea pobresa i exclusió. Els marginats són invisibles, no tenen veu. Les persones que malviuen en la misèria als nostres carrers i a les nostres places són els més abandonats, els exclosos pel sistema i també per la gent. Perquè la pobresa ens importuna, aquesta és la trista realitat. I la resposta que, malauradament, sovint dona la societat a aquesta marginació social és el desdeny, el menyspreu, la despreocupació pel que li passa a l'altre.

Tanmateix, no em vull quedar només amb l'anàlisi negativa, tot i que realista, de la situació d'una part de la població d'aquest país. Hi ha també una lectura en positiu, hi ha, sobretot, la voluntat optimista que diu que eliminar la pobresa o, si més no, reduir-la al màxim, és possible. Es pot eradicar de la realitat social, però també oï això és possiblement tan important com eradicar-la de la realitat social o fer-ho de la mentalitat de la ciutadania.

Canviar el món, encara que només sigui una mica, però canviar el món està al nostre abast, ja que tenim a les nostres mans millorar la societat on vivim. I no pensin que això que dic és una utopia o un somni irrealitzable. Estic segur que si tots hi dediquem esforç i temps, si la ciutadania i les institucions d'aquest país es donen la mà en la lluita contra la desigualtat i la pobresa, que és la lluita també contra la violació dels drets humans, serem capaços de construir una societat millor, més justa, més igualitària i, per tant, més lliure. Els demano, doncs, un esforç més perquè estic convençut que el resultat valdrà la pena.

No cal anar gaire lluny, de fet no cal sortir d'aquesta sala, per veure que aquest afany, aquest compromís per combatre la indiferència, la pobresa i la marginació social val la pena. El pare Manel i la Mercè Conesa són dos exemples excel·lents que amb el treball de cada dia, amb el treball constant, amb el treball compromès, es construeix una societat millor.

Pare Manel, felicitats pel Premi Solidaritat 2007, però sobretot gràcies per treballar de manera incansable pel desenvolupament dels drets i de la qualitat de vida de totes les persones que pateixen exclusió, especialment al districte de Nou Barris. Gràcies, com de fet deia el senyor Bondia abans, per prevenir la dessocialització d'infants, de joves, de dones sense recursos i per apostar per la reinserció social de la població reclusa. Gràcies, en definitiva, i amb tota la solemnitat, per dignificar les vides i, molt especialment, per dignificar les oportunitats de futur.

Mercè Conesa, felicitats també per aquesta menció especial Mitjans de Comunicació. Però, sobretot, gràcies per no sucumbir als estereotips, per fer periodisme de tribunals des d'una òptima ferma de respecte pels col·lectius més marginats. Gràcies per explicar els contextos, les causes, els motius, els entorns socials, que mai no justifiquen però sí que expliquen

determinades actituds. Gràcies pels seus treballs periodístics en l'àmbit dels drets humans i gràcies per aquest discurs punyent que ens acaba de fer.

No vull acabar les meves paraules sense agrair de nou a l'Institut de Drets Humans la constant sensibilització i promoció dels drets humans, les llibertats i la democràcia al nostre país per fer de la nostra societat un espai de convivència i de solidaritat.

Ho repeteixo, moltes felicitats als guardonats d'enguany i moltes gràcies a tots vostès per compartir aquest vespre amb nosaltres.

Gràcies i bona nit.